اندازه‌ی پنجره را نور، نه مساحت اتاق، تعیین می‌کند

گفت‌وگو با دکتر مهرداد نیک‌پی درباره‌ی روشنایی طبیعی در بناهای قدیمی

مهرداد نیک‌پی، استاد بازنشسته‌ی دانشگاه هنر، در گفت‌وگو با دکتر سیمین رهنما درباره‌ی روشنایی طبیعی در بناهای قدیمی سخن می‌گوید. او می‌گوید بسیاری از بناهای قدیمی با اندازه‌ی پنجره‌ها طوری ساخته شده‌اند که روشنایی کافی در اتاق‌ها پخش شود، بدون آن‌که گرما یا سرما وارد شود. به گفته‌ی او، اندازه‌ی پنجره باید با جهت باد و مسیر آفتاب سنجیده شود، نه با مساحت اتاق.

دکتر سیمین رهنما از دانشگاه هنر پرسید که چرا امروز بسیاری از بناها روشنایی کافی ندارند با وجود پنجره‌های بزرگ. نیک‌پی پاسخ داد که مردم به اشتباه فکر می‌کنند هر چه پنجره بزرگ‌تر باشد، نور بیشتر می‌آید، در حالی که پنجره‌ی بزرگ اگر رو به جنوب باز شود، گرما و خیرگی می‌آورد و پرده‌ها را مجبور به بسته ماندن می‌کند.

رهنما پرسید آیا می‌شود با پنجره‌های کوچک هم روشنایی خوب داشت. نیک‌پی گفت بله، به شرط آن‌که پنجره‌ها در جای درست باشند و دیوارهای روبه‌رو رنگ روشن داشته باشند تا نور را پخش کنند. او مثال زد به خانه‌های قدیمی یزد که حیاط‌های کوچک با دیوارهای سفید نور را به اتاق‌ها می‌فرستند بدون آن‌که گرما وارد شود.

در بخش پایانی گفت‌وگو، رهنما از نیک‌پی پرسید که دانشجویان معماری چه باید یاد بگیرند. نیک‌پی گفت باید با متر در دست به خانه‌های قدیمی بروند و اندازه‌ها را بنویسند. او گفت کتاب خوب هست، اما هیچ چیز به اندازه‌ی دیدن خانه‌ی واقعی آموزنده نیست. این گفت‌وگو قرار است در شماره‌ی آبان ماه ادامه پیدا کند.

۲۲ مهر، گزارش ویژه

مدیریت پسماند شهر دهنوی وارد مرحله‌ی تازه شد

۱۲ هزار تن زباله در ۱۸ ماه به روش بازیافت و کمپوست جدا شد

دهنوی ـ شورای شهر دهنوی روز سه‌شنبه گزارش عملکرد مدیریت پسماند شهر را در ۱۸ ماه گذشته تصویب کرد. بر اساس این گزارش، حدود ۱۲ هزار تن زباله در این مدت به روش بازیافت و کمپوست از چرخه‌ی دفن زباله خارج شده است. این رقم نسبت به دوره‌ی پیش از آن حدود ۴۰ درصد افزایش نشان می‌دهد و شورا آن را «گام آغازین اما جدی» در مسیر کاهش زباله‌های دفنی توصیف کرد.

مهندس کامران صدری‌نژاد، مدیر سازمان پسماند شهر دهنوی، در نشست خبری گفت که ۶ مرکز تفکیک زباله در سطح شهر فعال شده‌اند و ۳۲ هزار خانوار در ۴ منطقه‌ی شهر به طور منظم زباله‌های خشک و تر را از هم جدا می‌کنند. به گفته‌ی او، پیش از این تنها ۹ درصد زباله‌های شهر به روش بازیافت جدا می‌شد و باقی به محل دفن زباله در حاشیه‌ی شرقی شهر منتقل می‌شد.

در بخش کمپوست، ۲ واحد تولید کمپوست با ظرفیت روزانه ۴۰ تن فعال شده‌اند و تولید ماهانه‌ی کمپوست به ۶۰ تن رسیده است. این کمپوست به باغ‌های شهر و فضای سبز عمومی داده می‌شود و سازمان قرار است تا پایان سال آینده ظرفیت تولید را به ۱۵۰ تن برساند. صدری‌نژاد گفت هدف بعدی، جدا کردن زباله‌های الکترونیکی و باتری‌ها از سطل زباله‌ی خانگی است که فعلاً در ۲ نقطه‌ی شهر آزمایشی شروع شده است.

با این حال، گزارش از مشکلات جدی هم خبر داد. حدود ۱۸ درصد از زباله‌های جدا شده به دلیل آلودگی با مواد دیگر قابل بازیافت نبود و به محل دفن فرستاده شد. برخی شهروندان نیز گفتند آموزش کافی ندیده‌اند و گاهی کیسه‌های سبز و زرد با هم قاطی می‌شوند. در پاسخ، قرار است ۴۰ هزار بروشور و ۲۰ تابلو راهنما در سطح شهر نصب شود و گروه‌های داوطلب محله‌ای هم در ۶ منطقه آموزش ببینند.

شورا اعلام کرد اگر روند فعلی ادامه پیدا کند، تا پایان سال ۱۴۰۳ حدود ۲۵ درصد زباله‌های شهر از چرخه‌ی دفن خارج می‌شود و هزینه‌ی حمل زباله نیز ۱۰ درصد کاهش می‌یابد. صدری‌نژاد گفت اگر این روند ادامه پیدا کند، دهنوی می‌تواند الگویی برای شهرهای همسایه شود. جلسه‌ی بعدی گزارش ۱۵ مهر در همین کمیسیون بررسی می‌شود.

(مدیریت انرژی در ساختمان‌های اداری)

نگین ـ هفت تیر ـ ۲۰۱۲: در ۵ هفته، مهندسان و مدیران ساختمان‌های اداری این شهر با مدیریت انرژی در ساختمان‌های خود آشنا می‌شوند. دوره‌ی آموزشی، که ۶۰ ساعت است، در دانشگاه فنی ناحیه‌ی شرقی برگزار می‌شود و شامل بازدید از ۱۲ ساختمان اداری است. هدف، کاهش مصرف برق و گاز بدون افزایش هزینه‌ی کارکنان است.

دکتر سیمین رهنما، استاد مهندسی انرژی، گفت: «بسیاری از ساختمان‌ها با تنظیم درست دمای کولر و روشنایی، ۲۰ تا ۳۰ درصد صرفه‌جویی می‌کنند و این کار هزینه‌ی زیادی نمی‌خواهد.» او افزود که دوره شامل کار عملی با دستگاه‌های اندازه‌گیری مصرف برق است و شرکت‌کنندگان باید گزارش کوتاه درباره‌ی ساختمان خود بنویسند.

مهندس کامران صدری‌نژاد، مدیر اداره‌ی انرژی شهر نگین، گفت که ۴۰ کارشناس از ۱۵ ساختمان دولتی در دوره ثبت‌نام کرده‌اند. به گفته‌ی او، اگر نتایج مثبت باشد، دوره‌ی دوم در مهر ماه برگزار می‌شود و برای مدیران شهرداری‌ها هم باز می‌شود. هزینه‌ی دوره برای هر شرکت‌کننده ۱۲۰ هزار تومان است و بخشی از آن توسط اداره‌ی انرژی پرداخت